

Scapula

Lopatka (*scapula*) je plochá trojúhelníková kost. Nachází se v úrovni 2. až 7. žebra. Přestože nemá přímé kostní spojení s trupem, je díky svalům hrudníku (svalovému korzetu) přidržována na svém místě. Účastní se některých pohybů horní končetiny, především abdukce nad 90°.

Její tři okraje se označují:

margo medialis

mediální okraj, rovnoběžný s podélnou osou páteře;

margo lateralis

šikmý, kraniálním směrem se odchyluje laterálně;

margo superior

horní rovnoběžný okraj.

Tyto tři okraje se stýkají ve třech úhlech:

angulus superior

styk *margo superior* a *medialis*;

angulus inferior

styk *margo medialis* a *lateralis*;

angulus lateralis

styk *margo lateralis* a *superior*.

Dorzální strana

Na dorzální straně (*facies posterior*) vybíhá hřeben (*spina scapulae*), který se na laterálním okraji lopatky odděluje a vybíhá v *acromion* (nadpažek). Hřeben rozděluje lopatku v první čtvrtině *margo medialis* a směřuje k *angulus lateralis*. Nad a pod hřebenem vznikají dvě jámy (*fossa supraspinata et infraspinata*), ve kterých jsou uloženy svaly ramenního pletence (z nich jsou klinicky nejvýznamější svaly rotátorové manžety). Z horního okraje vyčnívá zobcovitý výběžek (*processus coracoideus*).

Ventrální strana

Ventrální plocha lopatky (*facies costalis*) je mírně vyhloubena ve *fossa subscapularis*, na jejímž povrchu nalezneme drsné čáry zvané *lineae musculares*. Tyto čáry slouží pro připojení svalu *musculus subscapularis*.

Laterální strana

Na laterálním úhlu se nachází kloubní jamka ramenního kloubu, ***cavitas glenoidalis***. Z laterálního pohledu má tvar mělké oválné mističky. *Acromion* a *processus coracoideus* ji kraniálně „zastřešují“, čímž vytváří kostěnou část *fornix humeri*.

Nad a pod *cavitas glenoidalis* se nachází drobné hrbolky pro začátky svalů:

tuberculum supraglenoidale

na horní části jamky, zde se upíná dlouhá hlava bicepsu;

tuberculum infraglenoidale

pod dolním okrajem jamky, začíná zde dlouhá hlava tricepsu.

Osifikace

Osifikace lopatky začíná asi v 8. týdnu těhotenství, postupně vznikají další osifikační centra v *processus coracoideus*, *acromionu* a *fossa glenoidalis*. Od 14. do 20. roku dochází ke srůstům jednotlivých osifikačních center.

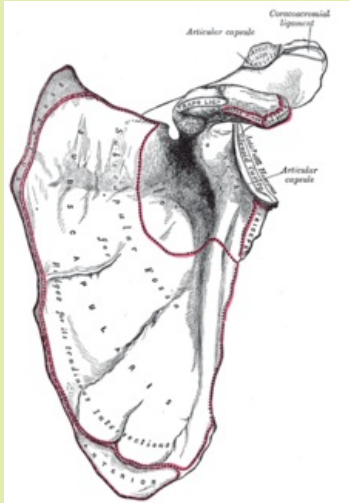
Odkazy

Související články

- Kostí horní končetiny
 - Metacarpus
 - Carpus

Scapula

lopatka

Lopatka z přední strany

TA	A02.4.01.001 (https://ifaa.unifr.ch/Public/EntryPage/TA98%20Tree/Entity%20TA98%20EN/02.4.01.001%20Entity%20TA98%20EN.htm)
Artikulující kosti	humerus, clavicula
Typ artikulace	kulový volný kloub v articulo humeri, plochý kloub v articulo acromioclaviculare
Osifikace	chondrogenní

Lopatka z přední strany, s popisky

- Radius
- Ulna
- Humerus
- Clavicula
- Svaly horní končetiny

Použitá literatura

- ČIHÁK, Radomír. *Anatomie*. 2. vydání. Praha : Grada Publishing, a.s., 2008. 516 s. sv. 1. ISBN 80-7169-970-5.

Lopatka zezadu, s popisky